

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی زنجان

رییس اداره امور آزمایشگاه های استان زنجان در گفتگو با ماهنامه:

آزمایشگاه مرجع سلامت تعامل خود را با سایر بخش ها افزایش دهد

مرکز استان و شهرستان زنجان در شمال غرب ایران و از بزرگ ترین شهرهای شمال غرب ایران است؛ براساس آمارنامه های منتشر شده دارای ۴۱۶۸۵۱ نفر جمعیت در سال ۱۳۸۹ خورشیدی، نوزدهمین شهر کشور از لحاظ جمعیت محسوب می شود. مساحت شهر زنجان نیز قریب ۸۱ کیلومترمربع است. نام زنجان عربی شده واژه زنگان است. مردم منطقه هنوز هم تلفظ زنگان را به کار می برند. شهر زنجان در دره زنجان چای (از شاخه های قزل اوزن قرار گرفته و سر راه شوسه و راه آهن تهران به تبریز است. صنایع دستی از قبیل ورشوسازی و نقره سازی و ملیله کاری و چاروق دوزی و چاقوسازی و فرش بافی (فرش زنجان) آن مشهور است. زنجان از شمال به شهرستان طارم و خلخال و میانه و از مشرق به سلطانیه و طارم و از جنوب به خدابنده و ایچرود و از غرب به شهرستان ماهنشان محدود است و از سطح دریا ۱۶۶۳ متر ارتفاع دارد.

دانشگاه علوم پزشکی زنجان در تیر سال ۱۳۶۶ به عنوان اولین دانشگاه علوم پزشکی در زنجان تصویب شد و در سال ۱۳۷۳ با سازمان منطقه ای بهداشت و درمان استان ادغام شده و به عنوان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان زنجان شناخته شد. این دانشگاه طبق رتبه بندی وزارت بهداشت در رتبه بندی دانشگاه های علوم پزشکی ایران از نظر معیار کل در رتبه ۹ قرار گرفت همچنین دانشکده پزشکی این دانشگاه رتبه ۱۱ را در معیار آموزشی کسب کرد. این دانشگاه همچنین دارای هفت حوزه است که عبارتند از: پشتیبانی، بهداشتی، درمان، غذا و دارو، دانشجویی و فرهنگی، پژوهشی، آموزشی. همچنین دارای شش دانشکده است که عبارتند از: پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری و مامائی، پیراپزشکی، بهداشت. دکتر حبیب ضیغمی رییس اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی زنجان است. وی دانش آموزته دکترای تخصصی میکروب شناسی و متولد سال ۱۳۵۹ است که از سه سال پیش رییس امور آزمایشگاه های استان را عهده دار است. در ادامه این مصاحبه با تجربیات وی و همچنین فعالیت های این اداره آشنا خواهیم شد.

- ✓ توسعه کمی خدمات آزمایشگاهی جهت سهولت دسترسی برای تمامی اقشار جامعه
- ✓ پشتیبانی و مشاوره در رابطه با امور آزمایشگاه ها

شرح وظایف اداره امور آزمایشگاه ها

- ◆ امور تاسیس، مسوولیت فنی و پرسنل فنی: شامل تمامی مراحل دریافت مدارک کارشناسی، بازدیدها، تشکیل کمیسیون قانونی آزمایشگاه، صدور پروانه مسوولین فنی موقت آزمایشگاه ها، جانشین

- ◆ در آغاز، خواهشمند است در باره ی کارویژه اداره امور آزمایشگاه ها توضیح دهید؟
- اداره امور آزمایشگاه های استان زنجان زیر مجموعه حوزه معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی زنجان بوده و تعداد ۳۶ آزمایشگاه تشخیص طبی استان را تحت پوشش نظارتی دارد. رسالت اصلی اداره امور آزمایشگاه ها، ارتقاء سطح کیفی و کمی خدمات آزمایشگاهی است که با نگرش به اهداف زیر به اجرا در می آید:
- ✓ ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی از طریق اجرای الزامات آزمایشگاه مرجع سلامت

✓ بررسی آزمایشگاه های متقاضی لوح کیفیت
 ✓ بررسی و رسیدگی به شکایات طرح شده از طرف
 بیماران-پزشکان- موسسات دولتی و خصوصی-پرسنل
 فنی و مسوولان فنی از نظر رعایت ضوابط و آئین نامه و
 تعرفه های قانونی در آزمایشگاه های دولتی و خصوصی
 و رسیدگی به تخلفات آنها و پیگیری از طریق مراجع
 ذیصلاح قضایی و نظام پزشکی

◆ مدیریت تجهیزات و فرآورده های آزمایشگاهی

مراکز تحت پوشش

✓ نظارت بر فعالیت شرکت های تولیدی، توزیعی و
 پخش اقلام آزمایشگاهی در استان
 ✓ بررسی نحوه نگهداری و توزیع کیت و مواد
 آزمایشگاهی در شرکت های استان
 ✓ بررسی و اطمینان از توزیع اقلام مورد تایید وزارت
 بهداشت از طریق شرکت های استان
 ✓ ساماندهی امور پرداخت و تخصیص بودجه خرید و
 تجهیز آزمایشگاه های دولتی متناسب با عملکرد ایشان

◆ کنترل کیفی آزمایشگاه ها

✓ ارسال نمونه های مجهول در مقاطع مختلف سال
 به کلیه آزمایشگاه های تحت نظارت بررسی مستمر
 عملکرد خروجی ایشان
 ✓ الزام کردن و راهنمایی آزمایشگاه ها جهت شرکت
 در برنامه های کنترل کیفی خارجی کشوری

❖ آیا مدیریت تجهیزات به عهده اداره ی امور

آزمایشگاه های استان زنجان است؟

خیر، ولی ما در جلساتشان حضور داریم. بنده هم
 عضو کمیته ی خرید تجهیزات هستم به علاوه اینکه

همکار، لغو صلاحیت، رسیدگی و تصمیم گیری نسبت
 به درخواست های مسوولان فنی آزمایشگاه ها، بررسی
 گزارشات فنی و تخصصی بازدیدهای انجام شده نسبت به
 مشاهده و ارزیابی محل آزمایشگاه های جدید التاسیس یا
 تغییر مکان داده از نظر دارا بودن شرایط و ضوابط، بررسی و
 چگونگی نقل و انتقالات آزمایشگاه های دارای مجوز قانونی
 در سطح استان، شناسایی و تشکیل پرونده علمی برای کلیه
 پرسنل شاغل در آزمایشگاه های دولتی یا غیر دولتی از طریق
 سامانه ثبت اطلاعات و تایید آن ها به عنوان پرسنل فنی
 و جلوگیری از ورود پرسنل غیر واجد شرایط در بخش
 آزمایشگاهی، تعیین محل خدمت هر گونه پرسنل انتقالی-
 استخدامی و طرحی

◆ آموزش: برگزاری و هماهنگی اجرای دوره های

آموزش مدون مسوولان فنی آزمایشگاه ها با همکاری اعضاء
 هیات علمی دانشگاه

✓ برگزاری دوره های آموزشی بدو ورود و ضمن خدمت
 تمامی پرسنل آزمایشگاهی رسمی، پیمانی، قراردادی، طرحی
 ✓ برگزاری آزمون های تخصصی آزمایشگاهی با نگرش
 ارتقاء علمی جامعه علوم آزمایشگاهی استان

✓ هماهنگی جهت شرکت در دوره ها و سمینارها و...
 ✓ اطلاع رسانی در رابطه با همایشها، سمینارها، کارگاه ها و...
 ✓ آموزش فعال مراکز تحت پوشش در راستای استقرار
 سیستم های کنترل کیفی و مستند سازی مطابق با انتظارات
 آزمایشگاه مرجع سلامت

◆ نظارت:

✓ نظارت دوره ای و مستمر آزمایشگاه های بخش
 خصوصی، دولتی و نهادهای مطابق با دستورالعملهای ابلاغی
 آزمایشگاه مرجع سلامت

و چک لیست پر می شود و پیشنهاداتی برای بهبود کیفیت داده می شود. کارشناسان ما از کارشناسان اصلی آزمایشگاه بوده و با تمام مشکلات آزمایشگاه آشنا هستند.

❖ **تعامل امور آزمایشگاه با مدیریت بودجه دانشگاه به چه صورت است؟**

حدود پنجاه درصد خواسته های ما را تامین می کنند.

❖ **چه پیشنهاداتی برای منسجم سازی فعالیت های مدیریتی تجهیزات دانشگاه می توانید پیشنهاد کنید؟**

بهترین کار که می توان در سطح استان انجام داد این است که آزمایشگاه های خصوصی رقابت های صحیحی با یکدیگر ندارند و بیشتر رقابت های تجاری دارند تا رقابت های علمی. با طرح تحول سلامت وضعیت آزمایشگاه ها به لحاظ تجهیزات خیلی بهتر از قبل شده است و خرید هایی که ما در استان انجام دادیم خیلی خوب بود.

به پیشنهاد بنده بهترین کار تقویت مراکز دولتی است. راه اندازی سانتر هایی که تست های تخصصی برای هر استان انجام دهد که این به تقویت آزمایشگاه مرکزی استان برمی گردد که متاسفانه استان ما آزمایشگاه مرکزی فعالی ندارد.

به نظر بنده بهترین کار ایجاد آزمایشگاه مرکزی قوی است که تمام تجهیزات را دارا باشد. با توجه به اینکه

اعلام نیاز آزمایشگاه های استان را ما جمع آوری می کنیم و این لیست نیاز ها را ما در اختیار بخش تجهیزات قرار می دهیم. درحقیقت اداره امور آزمایشگاه های استان در خرید تجهیزات نقش محوری ایفا می کند.

❖ **کلا چند نفر پرسنل دارید و وظایفشان به چه صورت است؟**

به جز بنده، یک نفر کارشناس مقیم دائم داریم که پاسخگوی روزمره ی اداره است. سه نفر به صورت پاره وقت هستند که کارشناس بیمارستان ها هستند و به صورت هفته ای سه روز پارت تایم تقسیم بندی شده اند. شخصی که به صورت تمام وقت در امور آزمایشگاه های استان حضور دارد به امور جاری استان رسیدگی می کند و با وزارتخانه ارتباط می گیرد و افراد پاره وقت نیز بازدید ها و ممیزی ها را انجام می دهند و در جلسات حضور می یابند.

✓ دکتر حبیب ضیغمی: باکتریولوژیست، رییس اداره امور

آزمایشگاه های استان

✓ مریم نادری: کارشناس علوم آزمایشگاهی و مسوول

امور اداری، تاسیس، صدور و تمدید پروانه ها

✓ عبدالرضا اوصالی: کارشناس علوم آزمایشگاهی و

مسوول امور اداری، تاسیس، صدور و تمدید پروانه ها

✓ سعید ذبیحیان: کارشناس علوم آزمایشگاهی و

مسوول مدیریت تجهیزات و پیگیری های مالی

✓ امیر حسین مصطفوی: کارشناس علوم

آزمایشگاهی و مسوول آموزش، مسوول سایت

❖ **وضعیت اجرایی آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون به چه شکل است؟**

ما بیشتر بحث نظارتی را بر عهده داریم هر سال چهار بار این نظارت صورت می گیرد و بازدید می کنیم. در بازدید ها طبق چک لیست، نظارت صورت می گیرد

در واقع ما آزمایشگاه مرکزی داریم که در بزرگ ترین بیمارستان استان واقع شده اما فعال نیست. البته ما پیگیر هستیم و جایی با متراژ ۸۰۰,۹۰۰ متر را ما برای آزمایشگاه مرکزی اختصاص داده ایم اما هنوز تجهیز نشده است که ما در اداره یه تیم کارشناس که با کارشناسان دانشگاه تعامل خوبی دارند را موظف به تحقیقات و خریداری کرده ایم که به صورت مناقصه تهیه و خریداری می شود و همچنین برخی از تجهیزات نیز به صورت امانی در اختیار دانشگاه قرار می گیرد.

❖ در پایان اگر سخنی هست برای خوانندگان بازگو کنید؟

من پیشنهاد می کنم که آزمایشگاه مرجع سلامت تعامل بهتری با آزمایشگاه ها و امور آزمایشگاه ها داشته باشد. زیرا آزمایشگاه مرجع انسجام قدرتمندی برای اجرا ندارد یا در جواب نامه های کتبی ما به صورت شفاهی پاسخگو است که این درست نیست. اگر آزمایشگاه مرجع سلامت بتواند تعامل خود را با سایر بخش ها افزایش دهد خیلی خوب است.

چنانچه نیاز سنجی توسط آزمایشگاه مرجع سلامت انجام شود خیلی خوب است. مخصوصا برای استان زنجان که فاقد آزمایشگاه مرکزی است.

تعداد تست ها بالاست برای مردم خیلی خوب خواهد شد.

❖ پراکندگی آزمایشگاه ها در اطراف شهر و روستا به چه صورتی است؟

از بابت پراکندگی آزمایشگاه های دولتی پراکندگی خوبی وجود دارد. ما در غرب و شرق استان هم پراکندگی خوبی برای آزمایشگاه ها داریم. مشکل ما پراکندگی آزمایشگاه های

خصوصی است که در مرکز شهر متمرکز شده است که بیشتر از نود درصد آزمایشگاه های خصوصی در یک خیابان شهر است. با توجه به اینکه بعد مسافت نیاز و ... مطرح بود پراکندگی خوبی داشتیم اما الان به علت نبودن شروطی از این دست، پراکندگی خوبی وجود ندارد. ما بحث حوزه بندی را شروع کردیم اما متاسفانه ما نمی توانیم اجبار کنیم که آزمایشگاه در کجا قرار گیرد. در سطح استان، ما ۲۴ آزمایشگاه دولتی و خصوصی داریم.

❖ در خصوص کمبود و ضعف تجهیزات آزمایشگاه های استان بفرمایید؟

کمبود و ضعفی به لحاظ امکانات و تجهیزات نداریم و بزرگ ترین مشکل ما عدم وجود آزمایشگاه مرجع است. یعنی آزمایشگاه مرجع که بتوان تست های تخصصی بیمارستان ها را در آن انجام داد وجود ندارد.